

**QUICKSCAN ECOLOGIE UITBREIDING
BEDRIJFSTERREIN**

VMI GROUP - EPE

6 maart 2015
078043123:0.1 - Definitief
B03203.000018.0100

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel.....	3
1.3	Werkwijze.....	3
1.4	Leeswijzer.....	3
2	Beschrijving plangebied en ingreep.....	5
2.1	Gebiedsbeschrijving.....	5
2.1.1	Ligging.....	5
2.1.2	Beschrijving plangebied.....	5
2.2	Voorgenomen ruimtelijke ingrepen.....	6
2.3	Periode van uitvoeren.....	6
3	Wet- en regelgeving.....	7
3.1	Flora- en faunawet.....	7
3.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	7
3.3	Ecologische Hoofdstructuur (EHS).....	8
3.4	Boswet.....	9
4	Soortenbescherming.....	10
4.1	Aanwezige beschermde soorten.....	10
4.1.1	Vaatplanten.....	10
4.1.2	Fauna.....	10
4.2	Mogelijke gevolgen voor beschermde soorten.....	12
4.2.1	Korte termijn effecten.....	12
4.2.2	Lange termijn effecten.....	12
4.3	Toetsing aan Flora- en faunawet.....	13
4.4	Voorkomen en beperken van schade.....	13
4.5	Mogelijkheden voor vrijstelling en ontheffing.....	14
5	Gebiedsbescherming.....	16
5.1	Natura 2000-gebied Veluwe.....	16
5.1.1	Gebiedsbeschrijving.....	16
5.1.2	Instandhoudingsdoelstellingen.....	17
5.1.3	Verwachte effecten.....	18
5.1.4	Beoordeling effecten.....	18
5.2	Ecologische Hoofdstructuur.....	18
5.2.1	Beoordeling effecten.....	19
6	Conclusies en aanbevelingen.....	20
6.1	Conclusie soortenbescherming.....	20
6.2	Conclusie gebiedsbescherming.....	20
7	Gebruikte literatuur.....	21

Bijlage 1	Foto's plangebied	23
Bijlage 2	Wetgeving	25
Bijlage 3	Stikstofberekeningen	29
Colofon.....		30

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

Ten behoeve van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging van het bedrijf VMI Group te Epe (verder VMI genoemd) heeft ARCADIS Nederland BV in juli en augustus 2014 een Quicksan ecologie uitgevoerd. VMI, gespecialiseerd in de productie van autobandenmachines, is voornemens haar bedrijfsterrein aan de Gelriaweg 16 uit te breiden (circa 6,3 hectare) en tevens natuurcompensatie te realiseren (circa 6,6 hectare). Aan de noordzijde van het plangebied wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd waarvoor een separaat bestemmingsplan wordt opgesteld. Het voorliggende historisch vooronderzoek betreft beide bestemmingsplanlocaties samen. Het plangebied betreft een bestaand bedrijfsterrein, een vrijstaande woning en diverse agrarische percelen aan de Gelriaweg in de gemeente Epe. Hiervoor toetst ARCADIS onder andere de geplande ruimtelijke ingrepen ten behoeve van de realisatie van het project aan de natuurwetgeving. Voor dit project is onderzocht of het plan uitvoerbaar is in het kader van de vigerende natuurwetgeving (Flora- en faunawet, beschermingskader EHS en Natuurbeschermingswet). Deze quickscan heeft als doel te beschrijven of overtreding van de deze wetgeving aan de orde zou kunnen zijn en of dit de uitvoerbaarheid van het plan beïnvloedt.

1.2 DOEL

Het bepalen van de effecten van de geplande werkzaamheden van de uitbreiding en herinrichting van het VMI bedrijfsterrein in Epe op de beschermde flora en fauna en natuurgebieden. Zo kan voorkomen worden dat er overtreding plaatsvindt van natuurwetgeving. Als negatieve effecten niet uit te sluiten zijn zal er een ontheffing aangevraagd moeten worden.

1.3 WERKWIJZE

De quickscan is uitgevoerd door middel van een veldbezoek (28 augustus 2014) en literatuurstudie. Bij het bezoek is een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd om op grond van fysieke, landschappelijke en vegetatie kenmerken van het terrein. Hiermee is inzicht verkregen in het mogelijk voorkomen van beschermde planten en dieren. De resultaten hiervan zijn opgenomen in dit rapport.

1.4 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 gaat in op de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. In hoofdstuk 3 is toegelicht aan welke wettelijk kaders getoetst wordt. Nadere uitleg over de wettelijke kaders is opgenomen in bijlage 2. In hoofdstuk 4 vindt de toetsing van de effecten van maatregelen aan de Flora- en faunawet plaats.

Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van het project op de beschermde gebieden. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer. In hoofdstuk 7 treft u een overzicht aan van de gebruikte literatuur.

2

Beschrijving plangebied en ingreep

2.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1.1 LIGGING

Het plangebieden ligt ten zuiden van Epe, vlakbij het buurtschap Zuuk tussen de Veluwe en de IJssel. De begrenzing van het gebied wordt gevormd door de Gelriaweg, Ledderweg en Werlerweg, zie Figuur 1.

Figuur 1 Ligging plangebied. De rood gestippelde kaders laten de grenzen van de eigendomssituatie van de VMI GROUP zien. Binnen de groen vlakken om het bestaande terrein vinden zowel compensatie en landschappelijke inpassing plaats als uitbreiding.

2.1.2 BESCHRIJVING PLANGEBIED

VMI GROUP – Epe bevindt zich precies op de grens van het dekzandruggenlandschap en het natte heideontginingslandschap. Het is een relatief jong ontginningsgebied, door de hoge grondwaterstand is het gebied relatief laat ontgonnen. Rondom het bedrijf is een gevarieerd landschap te vinden. Dorpen en

buurtschappen wisselen elkaar af met dekzandruggen met daarop productiebos, graslanden, infrastructuur en sprengbeken zoals de Klaarbeek en de Verloren beek.

VMI heeft een aanzienlijk agrarisch gebied in eigendom rondom de aanwezige bedrijven (figuur 1 rood gestippeld) waaronder de watermolen en de Klaarbeek. Deze Klaarbeek stroomt van de Veluwe naar de IJssel en wordt voornamelijk gevoed door kwelwater.

Een deel van dit gebied zal in de toekomst om worden omgezet in bedrijfsterrein (nu agrarisch grasland) en een deel wordt gebruikt voor natuurcompensatie. Het gebied speelt daarnaast een rol als verbindingszone (EHS) tussen Veluwe en IJssel, de Ecologische Hoofdstructuur. Ten oosten van VMI ligt een kleinschalig landschap met lanen, houtwallen, solitaire bomen en paardenweitjes. Het westen en noorden wordt gekenmerkt door een relatieve openheid van graslanden en akkerbouwgronden en is contrasterend met de kleinschaligheid in de oostzijde van het plangebied. Ten zuiden van het gebied bevindt zich de Ecologische Hoofdstructuur, inclusief de Klaarbeek.

2.2 VOORGENOMEN RUIMTELIJKE INGREPEN

Het projectplan dat is opgesteld voor de VMI GROUP beschrijft de hieronder opgesomde activiteiten. Deze activiteiten vormen het uitgangspunt voor de toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Verspreid over het plangebied vinden de volgende maatregelen plaats:

- Het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen
- De bouw van nieuwe fabriekshallen en een nieuw hoofdkantoor
- Het kappen van bomen en struiken
- Het nieuw aanplanten van bomen, struiken, bospercelen en borders, ten behoeve van compensatie en landschappelijke inpassing.
- Aantakking VMI richting N309 als nieuwe ontsluitingsweg

2.3 PERIODE VAN UITVOEREN

De realisering van het plan vindt plaats binnen de planhorizon van 10 jaar. Dit is in overeenstemming met de planperiode van het bestemmingsplan van de gemeente Epe.

3

Wet- en regelgeving

3.1 FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. Een uitgebreidere beschrijving van de Flora- en faunawet is te vinden in bijlage 2.

3.2 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Veluwe met een afstand van ongeveer 1,9 kilometer tot de planlocatie. Op circa 6 kilometer ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de afstand en de aard van de ingreep zijn effecten op het Natura 2000-gebied Rijntakken op voorhand uit te sluiten. Effecten op de Veluwe zijn niet uit te sluiten. Het plan dient daarom te worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet voor het Natura 2000-gebied Veluwe.

Figuur 2. Ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Veluwe en Rijntakken.

Voor de Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht. Om dit toetsbaar te maken kent de Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en andere handelingen die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Een vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudingsdoelen van het gebied niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een

afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

3.3 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR (EHS)

Het plangebied maakt zelf geen onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur), wel zijn de aanliggende gronden aan de zuidkant begrensd als EHS (o.a. de Klarbeek). De EHS heeft hier als doel om een verbinding te vormen tussen de Veluwe en de IJssel. Op dit moment zijn de volgende natuurbeheertypen in de directe omgeving te vinden:

- N03.01 Beek en Bron (Klaarbeek)
- N11.01 Droog schraalland (ten zuiden van Verloren beek)
- N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos (ten zuidoosten van het plangebied, gelegen aan de Klarbeek)
- N16.01 Droog bos met productie (in de noordhoek van het plangebied, tussen de bestaande bedrijfshallen en de Ledderweg).

Het beschermingskader van de EHS kent geen externe werking. Een toetsing van het plan aan het beschermingskader van de EHS kan daarom buiten beschouwing blijven.

Figuur 3. Ligging EHS Gelderland direct ten zuiden grenzend aan het plangebied.

Figuur 4. Ligging natuurbeheertypen in de omgeving.

3.4 BOSWET

De Boswet is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen die gelegen zijn buiten de zogenaamde 'bebouwde kom Boswet'. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd. Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

De Boswet is niet van toepassing op:

- erven en tuinen;
- eenrijige beplantingen van populier of wilg of langs landbouwgronden;
- een- of meerrijige beplantingen van populier of wilg langs wegen;
- Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg;
- vruchtbomen;
- windschermen langs boomgaarden;
- kerstsparren;
- kweekgoed.

Gezien de zeer beperkte hoeveelheid bomen en struiken en de verspreiding hiervan over het hele gebied is de boswet niet van toepassing. De aanwezige populieren (<10 stuks) vallen niet onder de boswet. De daarnaast aanwezige zwarte elzen staan solitair of in laanverband met een maximum van vijf exemplaren. Hierbij wordt de vereiste voorwaarde van meer dan 20 bomen in laanverband niet gehaald, evenals een bedekkingspercentage van tenminste 60 procent. Toetsing aan de boswet is dan ook niet van toepassing.

4

Soortenbescherming

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de door de Flora- en faunawet beschermde planten en dieren die in het plangebied aanwezig zijn. Hiertoe zijn de meest recente gegevens over de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna van het gebied verzameld (zie hoofdstuk 7).

4.1 AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN

Voor het bepalen van de effecten van het plan is het van belang te weten welke beschermde soorten in het plangebied voorkomen. Hiertoe zijn de meest recente gegevens over het voorkomen van beschermde en bedreigde flora en fauna van het gebied verzameld en zijn diverse verspreidingsatlassen en andere gegevensbronnen geraadpleegd, zie ook de literatuurlijst in hoofdstuk 7.

Het plangebied is in het kader van de quickscan op 28 augustus 2014 onderzocht door een ecoloog van ARCADIS op het voorkomen van beschermde soorten. Tijdens dit onderzoek zijn alle waargenomen soorten en biotopen genoteerd.

De gegevens en literatuur, in combinatie met het veldonderzoek, vormen de basis van de quickscan en geven een beeld van de beschermde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen.

4.1.1 VAATPLANTEN

De huidige gronden waarop uitbreidingen van het bedrijfsterrein plaatsvindt zijn functioneel gemaakt door bemesting en drainage ten behoeve van de landbouw. Zo is er een voedselrijk en droog systeem ontstaan waar er voornamelijk ruigtekruiden te vinden zijn en voedselrijke grasvegetatie. De weilanden waar de uitbreiding op plaatsvindt bestaan uit soortenarm grasland. De belangrijkste natuurwaarden in het gebied zijn dan ook te vinden in enkele watergangen tussen we weilanden met water- en oeverplanten. Echter ook hier zijn geen beschermde planten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Vanwege de hoge voedselrijkdom en het intensieve gebruik worden deze ook niet verwacht (zie figuur 2,3,5,8 van bijlage 1).

4.1.2 FAUNA

Vogels

Op één boom na kan met zekerheid de aanwezigheid van bomen met holtes en jaarrond beschermde nesten in het plangebied worden uitgesloten. Door de hoge dichtheid aan blad in deze boom werd de observatie van nesten daar bemoeilijkt. In deze zwarte els (figuur 6, bijlage 1) langs de Zuivelweg is mogelijk een (jaarrond beschermd) nest aanwezig. Deze boom zal behouden blijven en hierdoor is geen aanvullend onderzoek nodig.

In het struikgewas tegen het huidige parkeerterrein aan de zuidwestkant van gebied kan de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels niet worden uitgesloten. Bij ingrepen dient hier rekening te worden

gehouden met het broedseizoen. Naast dit struweel, de watergangen en enkele verspreide bomen binnen het nieuw in te richten bedrijfsterrin is het gebied ongeschikt als broedbiotoop voor vogelsoorten.

Broedgevallen worden niet verwacht aangezien het hier gaat om marginaal leefgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen: huismus, koolmees, pimpelmees, ekster en boerenwaluw. Daarnaast worden ook andere algemene soorten zonder vaste nest- of verblijfplaats verwacht in het gebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt alleen geschikt habitat voor algemeen beschermde zoogdieren (tabel 1 Flora- en faunawet) als ree, vos, haas, mol, egel, bunzing, hermelijn, wezel, en diverse muizensoorten. Andere grondgebonden beschermde zoogdiersoorten zijn in het gebied niet aangetroffen of te verwachten.

Ook zijn geen leefgebieden van streng beschermde soorten als boommarter of veldspitsmuis aangetroffen.

Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van deze soorten door het intensieve agrarische beheer.

Eén watergang aanwezig in het westen van het plangebied is mogelijk geschikt voor de waterspitsmuis. Er zijn waarnemingen bekend van de soort in de directe omgeving. Doordat deze watergang blijft bestaan en hier geen ingrepen plaats vinden, is verder onderzoek naar de soort niet nodig. Indien dit verandert dient eerst aanvullend ecologisch onderzoek gedaan te worden.

Vleermuizen

Op de plaats van het geplande bedrijfsterrin zijn geen verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Er vinden geen ingrepen plaats aan bestaande bebouwing, die mogelijk geschikt zijn als vaste verblijfplaats van vleermuizen. In de te kappen zwarte elzen, essen en populieren ontbreken holten. Het gebied bestemd als nieuw in te richten bedrijfsterrin is te bestempelen als marginaal leefgebied voor vleermuizen. De Klarbeek en omgeving kunnen fungeren als vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. De houtwallen en -singels en bospercelen net buiten het plangebied zijn eveneens geschikt als vliegroute of foerageergebied. Er zijn waarnemingen bekend in de omgeving van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldonderzoek zijn geen reptielen aangetroffen, wel een enkele bruine- en groene kikker (soort onbepaald). De groene kikkers zijn aangetroffen in een deel waar geen werkzaamheden plaatsvinden.

Hoewel er een mogelijkheid bestaat dat de aangetroffen groene kikkers poelkikkers zijn (waarnemingen bekend in de omgeving) worden deze in dit onderzoek verder buiten beschouwing gelaten. Dit omdat in de buurt van de poel waar ze aanwezig zijn geen maatregelen plaatsvinden.

Een groot deel van de watergangen staat droog en is daarmee ook ongeschikt voor zelfs de algemene amfibiesoorten. Mogelijk vervullen deze nog wel een rol als landbiotoop van de soorten. Enkele andere watergangen, waarvan er twee binnen het geplande bedrijfsterrin liggen en één buiten in het natuurcompensatie gebied, spelen mogelijk een rol als voortplantingsplaats voor bruine kikker. Hier is voldoende beschutting en oevervegetatie aanwezig. Omdat het plangebied zelf bestaat uit intensief gebruikte weilanden, vormt dit geen geschikt biotoop voor de levendbarende hagedis, zandhagedis en hazelworm. In de omgeving zijn waarnemingen bekend van poelkikker. Door de specifiekere eisen komt deze niet voor in de nauwe watergangen tussen de landbouwpercelen. De soort kan dan ook worden uitgesloten uit het plangebied

Vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vissen waargenomen. Door het ontbreken van permanent water in de meeste watergangen in het plangebied is deze soortgroep op veel plaatsen afwezig. Slechts in een watergang zouden mogelijk beschermde vissoorten voor kunnen komen. Dit bevindt zich echter binnen het natuurcompensatie deel en hier vinden geen werkzaamheden plaats. In de omgeving zijn

waarnemingen bekend van bermpje en elrits. Het plangebied is niet geschikt voor beide soorten aangezien ze de voorkeur hebben voor een beekstelsysteem en de watergangen intensief beheerd worden en stilstaand water bevatten. Beschermde vissoorten zullen niet in de watergangen aanwezig zijn.

Insecten en ongewervelden

Waarneming.nl meldt geen beschermde dagvlinders en overige ongewervelden in het plangebied. Het plangebied bevat geen geschikt habitat voor beschermde insecten en ongewervelden. Deze soorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving, die ontbreken in het plangebied. Er worden daarom ook geen beschermde soorten verwacht in het plangebied.

4.2 MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR BESCHERMDE SOORTEN

Door het ontbreken van beschermde flora, reptielen, vissen en insecten en ongewervelden in het plangebied, kunnen effecten op deze soortgroepen worden uitgesloten.

4.2.1 KORTE TERMIJN EFFECTEN

Vogels

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen (half maart-half juli) worden broedende vogels en hun nesten verstoord en vernietigd.

Zoogdieren

Door de werkzaamheden kunnen leefgebieden en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende soorten worden aangetast. Grondgebonden zoogdieren, zoals mollen, egels en muizen, kunnen onopzettelijk worden gedood en/of verstoord door werkzaamheden. Soorten als ree, vos, bunzing, wezel, en haas kunnen uitwijken naar de omgeving.

Bij de Klarbeek vinden geen werkzaamheden plaats, zodat hier geen verblijfplaatsen verloren gaan. De huidige beekloop blijft behouden waardoor de lijnvormige structuur intact blijft voor vleermuizen. De bomen in het plangebied op het geplande bedrijfsterrein zijn dusdanig verspreid dat niet gesproken kan worden van lijnvormige structuren. Vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen worden niet aangetast, ook niet door het kappen van bomen.

Verstoring van dieren (bijvoorbeeld vleermuizen) door verstoring van mensen, machines, geluid en licht kan tijdens de uitvoering optreden.

Amfibieën

Bij werkzaamheden in watergangen kan verstoring optreden van de bruine kikker. Individuen kunnen hierbij omkomen. Er is geen sprake van aantasting van verblijfplaatsen en een aantal zijsloten blijven bestaan. Het plangebied waar bedrijfsterrein gepland staat is minimaal geschikt voor amfibieën. Indien er individuen voorkomen gaat het slechts om zeer kleine aantallen.

4.2.2 LANGE TERMIJN EFFECTEN

Door de compensatieregeling als voorwaarde voor de uitbreiding van de VMI GROUP wordt intensief agrarisch gebied meer natuurlijk ingericht. Zowel de inrichting als het beheer zal hierop gericht zijn. Dit betekent een verbetering van de leefomgeving van de in het plangebied voorkomende soorten. Het beheer en de aanleg zullen hier ook op gericht zijn. Het terrein zal een rol spelen als verbindingzone tussen de Veluwe en de IJssel. Tevens wordt de mogelijkheid geboden voor nieuwe soorten om zich te vestigen in het plangebied.

4.3 TOETSING AAN FLORA- EN FAUNAWET

De mogelijke negatieve effecten zijn afgezet tegen de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Niet alle effecten op (beschermde) planten en dieren zijn in strijd met de Flora- en faunawet. Alleen wanneer de effecten vallen binnen de algemene verbodsbepalingen van artikel 8 t/m 12 is sprake van een dreigende overtreding. Uiteraard zijn alle positieve effecten voor beschermde soorten in overeenstemming met de wettelijke bepaling. In de onderstaande tabel is weergegeven welke mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren strijdig zijn met de verbodsbepalingen, indien geen voorzorgsmaatregelen worden genomen en de gevolgen niet worden gemitigeerd.

Tabel 1 Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Soortgroep	Soorten	Mogelijke overtreding/effect
Vogels	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Verstoring en vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen (art. 11)
	Diverse broedvogels	Vernietigen van nesten (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10)
Amfibieën	Bruine kikker	Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10) Vernietigen van overwinteringsbiotoop (art. 11)
Zoogdieren	Egel, mol, algemeen voorkomende muizen, zoals veldmuis en rosse woelmuis	Vernietigen van holen en/of verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10)
	Haas, ree, vos, bunzing, wezel, hermelijn	Verontrusten van dieren (art. 10)

Voor schade aan alle aanwezige soorten geldt de zorgplicht (zie bijlage 2).

4.4 VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN SCHADE

In het onderstaande ecologische werkprotocol is een aantal aanvullende maatregelen en uitvoeringsvoorschriften opgenomen waarmee de negatieve gevolgen voor in het wild voorkomende beschermde soorten planten en dieren zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen. Deze maatregelen vloeiend voort uit opgestelde soortenstandaards van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en eerder goedgekeurde gedragscodes.

De uitvoering dient zoveel mogelijk plaats te vinden volgens dit protocol. Bij controle door het bevoegd gezag dient het protocol op locatie getoond te kunnen worden samen met deze quickscan. De uitvoerende partij dient dit rapport daarom in bezit te hebben en op de hoogte te zijn van de inhoud.

- Broedende vogels mogen nooit worden verstoord. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels (dus globaal vóór half maart en na half juli) te worden uitgevoerd. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode. Er kan alleen onder voorwaarden - mits er geen broedvogels worden verstoord - in het broedseizoen worden doorgewerkt.
- Wanneer het niet mogelijk is buiten het broedseizoen te werken, worden de volgende maatregelen genomen om verstoring van broedende vogels te voorkomen:
 - Het starten van de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen en aan één stuk doorwerken. Dit is noodzakelijk om broedende vogels in het gebied te voorkomen.

- Eventuele nesten worden opgespoord door een ter zake kundige. Nesten worden gemarkeerd en gespaard door de werkzaamheden op minimaal 50 meter afstand van het nest uit te voeren. Pas wanneer de jonge vogels het nest verlaten hebben, mogen de werkzaamheden bij het nest plaatsvinden.
- Er worden geen bomen met holten of nesten gekapt. Indien wel bomen met holten of nesten moeten worden gekapt (ook buiten het broedseizoen) is eerst nader onderzoek noodzakelijk.
- Voer de werkzaamheden bij daglicht uit. Dit voorkomt dat vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren. Indien toch noodzakelijk hanteer dan de volgende voorwaarden
 - Tijdens de werkzaamheden dient geen gebruik te worden gemaakt van felle, uitstralende lichtbronnen, vooral rond schemertijden, om negatieve effecten op foeragerende vleermuizen te voorkomen.
 - Gebruik vleermuisvriendelijke lichtbronnen (amberkleurig) om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen.
- Bij grondwerkzaamheden (opbrengen van grond of verwijderen van grond) wordt één kant op gewerkt, zodat dieren de werkzaamheden kunnen ontvluchten.
- Het dempen van watergangen dient als volgt plaats te vinden:
 - Het afdammen, dempen, vergraven of leegpompen van watergangen wordt uitgevoerd in de periode tussen 15 juli en 1 november, dat wil zeggen na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen, amfibieën en reptielen.
 - Voorafgaand aan het dempen van de watergang wordt deze zoveel mogelijk vrij gemaakt van vissen en amfibieën:
 - oevervegetatie wordt voorafgaand aan de inrichtingswerken gemaaid, waardoor vis en watervogels zich elders gaan ophouden;
 - achterblijvende dieren worden weggevangen voorafgaand aan het dempen van de sloot en teruggeplaatst in geschikte biotopen in de omgeving als deze door de ingreep worden bedreigd;
 - Bij het dempen van een watergang wordt het water één richting uitgedreven naar een naastliggende sloot, opdat aanwezige vissen en amfibieën kunnen ontsnappen.
 - Bij leegpompen van een watergang worden overige vissen en amfibieën tijdig weggevangen en elders uitgezet.
 - Het vangen van beschermde dieren en het elders terugplaatsen gebeurt onder begeleiding van en op aanwijzing van een ecologisch deskundig persoon met kennis van de betreffende soorten.
- Het aantal en de breedte van de werkpaden wordt zo beperkt mogelijk gehouden, om zo min mogelijk hopen te vernielen en dieren te doden.
- Terreindelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden zo min mogelijk betreden.
- Let vanuit de algemene zorgplicht continu op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren tijdens de werkzaamheden. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond c.q. onnodig aangetast (bij planten) worden. Wanneer een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, neem dan passende maatregelen of schakel de hulp van een ecooloog in.

Verdere aanbevelingen

- Bij de inrichting van het natuurcompensatieterrein blijven bestaande bomen, struiken en watergangen gespaard. Deze elementen worden geïntegreerd in het natuurcompensatieplan.
- Werk bij het aanbrengen van nieuwe beplanting zoveel mogelijk met gebiedseigen beplanting.

4.5 MOGELIJKHEDEN VOOR VRIJSTELLING EN ONTHEFFING

Op de hierboven geconstateerde (mogelijke) overtredingen van algemene verbodsbepalingen kunnen vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden van toepassing zijn. Door de uitvoering te laten plaatsvinden

volgens de schade beperkende maatregelen kan het grootste deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. De Flora- en faunawet biedt mogelijkheden om uitzonderingen te maken op de verbodsbepalingen, in de vorm van ontheffingen. De onderstaande tabel geeft aan welke vrijstellingen en ontheffingen van toepassing zijn, indien de werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van het hierboven uitgewerkte ecologisch protocol.

Tabel 2 Beschermingsniveau van beïnvloede soorten

Beschermingsniveau Flora- en faunawet	Beïnvloede soorten	Verbodsbepalingen	Ontheffing
Soorten met algemene vrijstelling (Tabel 1), algemene zorgplicht is van toepassing.	Haas, ree, vos, bunzing, wezel, hermelijn, mol, egel, bruine kikker en algemeen voorkomende muizen	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-
Overige soorten (Tabel 2) met voorwaardelijke vrijstelling, mits gedragscode wordt toegepast. Indien geen gedragscode: ontheffing noodzakelijk.	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-
Soorten van bijlage 1 van de AMvB (Tabel 3): ontheffing noodzakelijk.	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-
Soorten van Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn (Tabel 3): geen ontheffing mogelijk op basis van belang j ¹	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-
Jaarrond beschermde nesten	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-
Alle voorkomende broedvogels: geen ontheffing mogelijk op basis van belang j	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	-

Er worden geen bomen met holten of nesten gekapt. Indien wel bomen met holten of nesten moeten worden gekapt (ook buiten het broedseizoen) is eerst nader onderzoek noodzakelijk. Dit om overtreding van de op de vorige pagina beschreven verbodsbepalingen te voorkomen.

¹ Belang j: De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

5

Gebiedsbescherming

5.1 NATURA 2000-GEBIED VELUWE

De Veluwe is aangewezen als een Natura 2000-gebied. Dit Natura 2000-gebied bestaat uit een aanwijzing als Habitat- en Vogelrichtlijngebied.

5.1.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

De beschrijvingen van het gebied, habitattypen en -soorten voor de Veluwe zijn overgenomen uit het Ontwerp beheerplan Veluwe (Gelderland 2013) en documenten van Ministerie van Economische Zaken over Natura 2000-gebieden (Min. van EZ, 2014).

De Veluwe is gelegen in de provincie Gelderland en bestaat uit een groot en zeer waardevol natuurgebied, vanwege de uitgestrekte zandverstuivingen, heidevelden en bossen en vanwege de mooie vennen en beken. De natuur op de Veluwe is van internationaal belang. Om dit internationaal belangrijke gebied duurzaam in stand te houden is de Veluwe aangewezen als Natura-2000 gebied. Het gebied strekt zich uit van Arnhem en Ede in het zuiden tot Zwolle in het uiterste noorden. Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van ongeveer 91.200 hectare.

“De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied.

Tegenwoordig is er in totaal nog 1400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen” (Min. van EZ, 2014).

5.1.2 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

De instandhoudingsdoelstellingen zijn samengevat in de onderstaande tabel.

De Veluwe	Instandhoudingsdoelen		
Habitatype/soort	Areaal	Kwaliteit	Populatie
Habitattypen			
H2310 Stufzandheide met struikheide	+	+	
H2320 Binnenlandse kraaiheidevegetaties	=	=	
H2330 Zandverstuivingen	+	+	
H3130 Zwak gebufferde vennen	=	=	
H3160 Zure vennen	=	+	
H3260 Beken met waterplanten	+	+	
H4010 Vochtige heiden	+	+	
H4030 Droge heiden	+	+	
H5130 Jeneverbesstruwelen	=	+	
H6230 Heischrale graslanden	+	+	
H6410 Blauwgraslanden	+	+	
H7110 Actieve hoogvenen	+	+	
H7140 Overgangs en Trilvenen	=	=	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbies	+	+	
H7230 Kalkmoerassen	=	=	
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	+	+	
H9190 Oude eikenbossen	+	+	
H91E0C Vochtige alluviale bossen	=	+	
Vogelrichtlijnsoorten			
A072 Wespandief	=	=	100
A224 Nachtzwaluw	=	=	610
A236 Zwarte specht	=	=	400
A233 Draaihals	+	+	t.b.v. hervestiging
A246 Boomleeuwerik	=	=	2400
A276 Roodborsttapuit	=	=	1100
A338 Grauwe klauwier	+	+	40
A277 Tapuit	+	+	100
A255 Duinpieper	+	+	t.b.v. hervestiging
A229 IJsvogel	=	=	30
Habitatrichtlijnsoorten			
H1083 Vliegend hert	+	+	+
H1166 Kamsalamander	=	=	+
H1096 Beekprik	+	+	+
H1163 Rivierdonderpad	+	=	0
H1042 Gevlekte witsnuitlibel	+	+	+
H1831 Drijvende waterweegbree	=	=	=
H1318 Meervleermuis	=	=	0

Figuur 5. Instandhoudingsdoelen Veluwe.

= behoud doelstelling; + verbeter doelstelling; 0 geen doelstelling

5.1.3 VERWACHTE EFFECTEN

Door de ruime afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen negatieve effecten als gevolg van ruimtebeslag, versnippering, verstoring en verdroging bij voorbaat uitgesloten worden. De uitbreiding van het bedrijfsterrein en de daarmee samenhangende ingrepen zou echter mogelijk kunnen leiden tot veranderingen in de stikstofdepositie in de omgeving van de Natura 2000-gebieden. Een verhoogde stikstofdepositie kan leiden tot (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden.

In veel Natura 2000-gebieden is sprake van een overbelaste situatie. Dit houdt in dat de achtergronddepositie in de huidige situatie op de Natura 2000-gebieden hoger is dan de kritische depositiewaarde. Met kritische depositiewaarde wordt de waarde bedoeld waarboven de in het natuurgebied aanwezige habitattypen niet langer optimaal kunnen functioneren. Bij een toename van stikstofdepositie op een overbelast natuurgebied bestaat de kans op significant negatieve effecten.

In de tabellen in bijlage 3 is de achtergronddepositie van de Natura 2000-gebied Veluwe weergegeven.

Veranderingen Stikstof

In bijlage 3 is te zien dat bij de autonome ontwikkeling de stikstofdepositie afneemt ten opzichte van de huidige situatie. Slechts binnen 5 van de 25 rekenpunten van het model is de belasting door de ingrepen in 2025 0,01 mol hoger ten opzichte van de autonome situatie in 2025. In alle andere situatie blijft de depositie gelijk aan de autonome situatie. De totale stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied Veluwe neemt ten opzichte van de huidige situatie echter in alle gevallen af. Negatieve effecten als gevolg van de verandering van de verwachte stikstofdepositie ten opzichte van de autonome situatie kunnen worden uitgesloten.

5.1.4 BEOORDELING EFFECTEN

Significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstelling zijn niet aan de orde, waardoor een nader onderzoek in de vorm van een Passende beoordeling niet nodig is.

5.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het plangebied ligt net buiten de EHS en hierdoor hoeft geen effectbeoordeling plaats te vinden. Er zal geen ruimtebeslag, verstoring, verslechtering in waterkwaliteit, waterkwantiteit of versnippering plaatsvinden. Door de voorwaarde van de gemeente Epe voor 100 procent compensatie van de uitbreiding van het bedrijfsterrein komt er naast dit terrein ook 6,27 ha natuur bij. Gezien de ligging van het plangebied grenzend aan de EHS wordt aangesloten bij de natuurbeheertypen binnen en in de omgeving van de EHS, waardoor een nieuw areaal natuur ontwikkeld wordt dat voor dezelfde doelsoorten bruikbaar is. Doordat de EHS ter hoogte van de Gelriaweg zeer smal is, kan een vergroting van het oppervlak zo een bijdrage leveren aan de robuustheid van de EHS in dit gebied. Dit verbetert de migratiemogelijkheden voor dieren.

In het Natuurbeheerplan is aangegeven welke natuurtypen waar worden nagestreefd binnen en buiten de EHS (de ambitiekaart). De beheertypen zijn gebaseerd op de Index Natuur & Landschap.

Op dit moment zijn de volgende natuurbeheertypen in de directe omgeving te vinden:

- N03.01 Beek en Bron (Klaarbeek)
- N11.01 Droog schraalland (ten zuiden van Verloren beek)
- N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos (ten zuidoosten van het plangebied, gelegen aan de Klaarbeek)
- N16.01 Droog bos met productie (in de noordhoek van het plangebied, tussen de bestaande bedrijfshallen en de Ledderweg).

Bron: Begrenzing EHS (uit: Ruimtelijke Verordening Gelderland, mei 2013) en het Natuurbeheerplan 2014. De uitbreiding van het bedrijfsterrein van VMI zal niet leiden tot negatieve effecten op wezenlijke waarden van het EHS-gebied als gevolg van ruimtebeslag, vergraving, versnippering, verstoring, hydrologische veranderingen, verzuring en vermesting. Het totale pakket aan maatregelen zal niet negatief zijn en mogelijk zelfs positief zijn voor de te ontwikkelen natuurwaarden.

5.2.1 BEOORDELING EFFECTEN

Het inrichtingsplan beoogt het versterken van de EHS ter hoogte van VMI zodat de robuustheid hiervan toeneemt. Het voorgenomen inrichtingsplan heeft door de 100 procent compensatie geen invloed op deze doelstellingen. De uitbreiding van het bedrijfsterrein van VMI zal niet leiden tot negatieve effecten op wezenlijke waarden van het EHS-gebied als gevolg van ruimtebeslag, vergraving, versnippering, verstoring, hydrologische veranderingen, verzuring en vermesting. Het totale pakket aan maatregelen zal positief zijn voor de te ontwikkelen natuurwaarden. Het 'nee, tenzij' principe is niet aan de orde.

6

Conclusies en aanbevelingen

6.1 CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING

Op grond van dit onderzoek kunnen ten aanzien van soortenbescherming de volgende conclusies worden getrokken:

- In en rond het plangebied komen enkele soorten voor die door de Flora- en faunawet worden beschermd.
- Door naleving van het ecologisch protocol kunnen de negatieve effecten grotendeels voorkomen of beperkt worden.
- Niet alle schade is te vermijden, waardoor voor enkele zoogdieren en amfibieën verbodsbepalingen worden overtreden. Voor deze soorten (Tabel 1) gelden vrijstellingen bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Naast de 'lichter' beschermde soorten komt in één boom aan de Zuivelweg mogelijk een jaarrond beschermd nest voor. Deze blijft behouden bij de uitbreiding van het bedrijfsterrein.
- Voor alle in dit gebied voorkomende soorten blijft de zorgplicht gelden. Aan deze zorgplicht wordt voldaan door tijdens de uitvoering de maatregelen uit het ecologische protocol op te volgen.
- Indien er bomen met vaste nesten of holtes worden gekapt moet mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet aangevraagd worden.
- Indien er andere ruimtelijke ingrepen gaan plaatsvinden anders dan de beschreven ingrepen, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan het wettelijke kader. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

6.2 CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING

- Het ontwikkelen van de VMI GROUP Epe zal geen negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 Veluwe-gebied. Het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is dan ook niet aan de orde.
- Het EHS-gebied wordt versterkt de geplande inrichtingsmaatregelen op het terrein van VMI. Aantasting van de beheertypen treedt niet op en zodoende is het nee-tenzij beginsel en compensatie niet aan de orde.

7

Gebruikte literatuur

- Ministerie van Economische Zaken. 2014.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&to pic=documenten>. Datum inzage: 20-08-2014.
- Provincie Gelderland. 2013. Beheerplan Natura 2000 Veluwe (werkversie).
- Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland (RAVON): verspreidingskaarten amfibieën en reptielen: www.ravon.nl.
- Waarnemingen: www.waarneming.nl.
- Zoogdiervereniging. Verspreidingskaarten zoogdieren: www.zoogdiervereniging.nl.

Bijlage 1 Foto's plangebied

Figuur 1. Oostkant plangebied, relatief kleinschalig landschap.

Figuur 2. Plangebied bekeken vanaf kruis punt Ledderweg-Zuivelweg richting zuiden. Overzicht nieuw in te richten bedrijfsterein

Figuur 3. Overzichtsfoto deel nieuw in te richten bedrijfsterein

Figuur 4. Nieuw gerealiseerd parkeerplaats noordzijde inclusief heringerichte natuurvriendelijke watergang

Figuur 5. Overzichtsfoto deel nieuw in te richten bedrijfsterein vanaf de Gelriaweg naar het noorden.

Figuur 6. Rij van 5 zwarte elzen langs de Zuivelweg. De middelste bevat mogelijk een jaarrond beschermd nest.

Figuur 7. Parkeerplaats aan de zuidzijde met aan de linkerkant knotwilgen langs de Klarbeek.

ARCADIS

Figuur 8. Verdroogde watergang in het plangebied met voornamelijk ruigtekruiden.

Bijlage 2 Wetgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 en 2013 aangescherpt. Deze aanscherping is in onderstaande uitleg opgenomen.

Algemene zorgplicht

Artikel 2 Flora- en faunawet

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, op basis van hun intrinsieke waarde. In artikel 2 van de Ffwet staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. Deze algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

De Algemene Zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Er bestaat geen wettelijke sanctie op overtreding. Wel kunnen activiteiten door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Flora- en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hieronder genoemd.

Algemene verbodsbepalingen Flora- en faunawet (artikelen 8 t/m 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zonder juiste ontheffing of het nemen van mitigerende maatregelen kan leiden tot handhaving van de AID of DLG. Zij kunnen proces-verbaal opmaken en het werk stilleggen. Overtredingen van de Flora- en faunawet worden beschouwd als 'economisch delict' en kunnen als zodanig ook beboet worden.

Vrijstellingen en ontheffingen

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden

geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van EZ goedkeuring gegeven aan de mitigerende maatregelen, of is het mogelijk van de minister van EZ ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het “Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten”, kortweg genoemd “Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten”. Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels die hier niet genoemd worden omdat ze niet van belang zijn.

Beschermingscategorieën AMvB artikel 75 Flora- en faunawet

Categorie: Tabel 1 – Algemene soorten

Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10.

Categorie Tabel 2 – overige soorten

Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie- en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10.

Categorie Tabel 3 – Soorten van bijlage 1 van de AMvB

Voor volgens art 75 lid 6 bij AMvB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

er geen andere bevredigende oplossing bestaat;

er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:

- dwingende reden van groot openbaar belang;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin van de beschermde soort);
- andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling: bescherming van flora en fauna, veiligheid van luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade of overlast en bestendig gebruik.

Categorie: Tabel 3 – soorten op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn

Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

er geen andere bevredigende oplossing bestaat;

er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:

- dwingende reden van groot openbaar belang²;
- andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling: bescherming van flora en fauna, veiligheid van luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid.

² Nb: voor deze groep kan er geen ontheffing worden verleend op basis van het belang “ruimtelijke ontwikkeling en inrichting”. Volgens de AMvB kan dit wel, echter recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

er geen andere bevredigende oplossing is;

er tevens sprake is van één van de volgende belangen:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Door het ministerie kan een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Een dergelijke goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Inzake het behoud van verblijfplaatsen wordt de beschikking alleen afgegeven indien de functionaliteit van verblijfplaatsen niet in het geding is én als deze niet worden verstoord (art. 11).

Voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen kan slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan wordt aan het bovenstaande criteria. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders, nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Tabel 3 Categorieën broedvogels

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck³. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Plicht om vooraf te toetsen

³ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. In figuur 1 is een stroomschema opgenomen met de stappen die moeten worden doorlopen indien beschermde inheemse soorten aanwezig zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Een belangrijk deel van deze wetgeving geeft uitvoering aan Europese richtlijnen. Daarbij gaat het om de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Natura 2000-gebieden vallen onder het beschermingsregime dat is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998.

Natura 2000

Onder Natura 2000 worden de gebieden verstaan die op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn worden aangewezen. De gebieden zijn van grote betekenis voor de bescherming van de Europese biodiversiteit en dienen gezamenlijk met alle andere aangewezen gebieden in Europa een ecologisch netwerk te vormen. De te beschermen waarden (habitattypen, soorten) zijn opgenomen in de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Binnenkort worden alle Natura 2000-gebieden in Nederland (opnieuw) aangewezen en worden voor deze gebieden de instandhoudingdoelstellingen definitief geformuleerd. Op de website van het ministerie van LNV zijn ontwerpbesluiten gepubliceerd.

Beschermingsregime

Om de instandhoudingsdoelen te waarborgen, geldt er een vergunningsplicht voor alle plannen en projecten die mogelijk (significante) gevolgen kunnen hebben voor het beschermde natuurgebied. Een vergunning voor een project kan alleen worden verleend indien vooraf zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelen niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen).

Bijlage 3

Stikstofberekeningen

Colofon

QUICKSCAN ECOLOGIE UITBREIDING BEDRIJFSTERREIN

OPDRACHTGEVER:

VMI Group - Epe

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

B. van den Dries MSc

GECONTROLEERD DOOR:

VRIJGEGEVEN DOOR:

6 maart 2015

078043123:0.1

ARCADIS NEDERLAND BV

Het Rietveld 59a

Postbus 673

7300 AR Apeldoorn

Tel 055 5815 999

Fax 055 5815 599

www.arcadis.nl

Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.